

20 października 2011

Najlepsze gleby? W Wojciechowicach.

Gmina Wojciechowice słynie z bardzo dobrych gleb I i II klasy, które sprzyjają uprawie zbóż i rozwojowi rolnictwa ekologicznego. Co więcej, właśnie na terenie tej gminy odnotowano ślady cywilizacji sprzed 4,5 tys. lat; podczas wykopalisk archeologicznych we wsi Mierzanowice odkryto cmentarz z epoki brązu.

“Jesteśmy gminą rolniczą”

Wojciechowice znajdują się w powiecie opatowskim, graniczą z gminami: Ćmielów, Ożarów, Wilczyce, Lipnik, Opatów. Liczą około 4,4 tys. mieszkańców, mają 20 sołectw. Do największych należą: Bidziny, Gierczyce, Drygulec, do najmniejszych – Smugi, Ługi, Orłowiny. W ostatnich latach spadła liczba mieszkańców. Jeszcze przed dziesięciu laty sięgała 5 tys.

Gmina zajmuje 8,6 tys. ha. Występują tu w większości gleby I i II klasy, tylko nieliczne są IV, V klasy, szczególnie w pobliżu gminy Ożarów, w miejscowościach Smugi, Ługi, Drygulec. – Jesteśmy gminą typowo rolniczą – mówi wójt Wojciechowic **Szymon Sidor**. – Większość osób żyje z pracy swoich rąk. Są dwa dobrze prosperujące gospodarstwa ekologiczne w Orłowinach, braci Augustowskich, Mirosława i Eugeniusza, którzy świetnie odnaleźli się na rynku. Poza tym mamy około 50 rolników, którzy posiadają dość duże areale. Zajmują się przede wszystkim uprawą kukurydzy, zbóż, ale też warzyw.

Wyróżniają się w rolnictwie: w Stodołach Koloni – młody rolnik Adam Augustowski, który czerpie środki z funduszy unijnych i rozwija się dość prężnie, w Gierczycach – Grzegorz Gorazd, Tomasz Pobrotyn, w Łukawce – Zdzisław Bęben, w Bidzinach – Robert Sałapa, który posiada największą na terenie gminy hodowlę krów mlecznych.

Odradzają się Podgajcze

Na terenie gminy niewiele jest zakładów przemysłowych, przetwórczych. Duże firmy upadły, ograniczyły produkcję lub przekształciły się. Lata świetności ma już za sobą Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, nie jest już tak prężna Spółdzielnia Rolnicza SKR. Wprawdzie zajmuje się transportem, ale już nie na taką skalę

Nie ma już składów buraczanych, SKR-ów w Kaliszanach, Drygulcu. Mleczarnia w Bidzinach przekwalifikuje się, zmierza w kierunku innej działalności, już nie tak ściśle związanej z przetwórstwem mleka.

Wreszcie odradza się po wielu latach zniszczenia zakład przetwórstwa warzywnego Podgajcze. Odbudowuje go nowy właściciel Mariusz Małkiewicz z Gór Wysokich w gminie Dwikozy, który umie odnaleźć się w obecnych realiach. Co roku wprowadza nowy asortyment, tworzy miejsca pracy, jednak bardziej sezonowe niż całoroczne. Nawet rolnicy zaczynają kontraktować warzywa dla jego przedsiębiorstwa.

Cywilizacja sprzed 4,5 tysiąca lat

Odkrycia archeologiczne we wsi Mierzanowice dowodzą, że w tym rejonie rozwijała się cywilizacja rolnicza już przed 4,5 tys. lat. Sprawili to dogodne warunki geograficzne, urodzajna, lessowa gleba, bliskość wody i położonych tu łąk, pastwisk.

Znany archeolog dr Jerzy Babel napisał: „Osada i cmentarzysko w Mierzanowicach koło Ćmielowa dostarczyły bardzo ważnych danych do badania dziejów osadnictwa neolitycznego, wczesnego brązu oraz epoki żelaza aż do późnego okresu rzymskiego i okresu średniowiecznego”.

W gablotach szkolnych znajdują się liczne pozostałości po dawnej kulturze: siekierki neolityczne z różnych krzemieni pasiastych, czarnych, czekoladowych, nakrapianych, kubki. Świadczą o tym, że ktoś bardzo dawno tu żył i pracował.

Patronuje św. Wojciech

Od wielu setek lat gminie patronuje święty Wojciech. Pod jego wezwaniem jest kościół parafialny w Wojciechowicach, który powstał w 1362 r. i zachował swój gotycki, pierwotny charakter.

Do ciekawych obiektów należy także kościół parafialny pod wezwaniem św. Mikołaja biskupa w Gierczycach, o którym pierwsze wzmianki pochodzą z 1390 r. Obecna budowla wzniesiona została w 1708 r.. W Kaliszanach można obejrzeć fragment XIX-wiecznego zespołu dworskiego, w którym obecnie znajduje się szkoła.

W Bidzinach można podziwiać kościół pod wezwaniem świętych Piotra i Pawła wzniesiony prawdopodobnie w latach 1720-1730. W XIX-wiecznej dzwonnicy zachował się dzwon z 1652 r. Tutaj też znajduje się kamienna figura przydrożna z 1688 r., jedna z najstarszych wolnostojących, sakralnych w tym rejonie. Przedstawia zakonnicę, być może, jak twierdzą niektórzy badacze, św. Kingę.

W Drygulcu znajduje się pomnik tych, którzy zginęli tu w pierwszych dniach września 1939

r. po bombardowaniach przez Niemców linii kolejowej. W rocznicę tamtych wydarzeń co roku odbywają się tu manifestacje pokojowe.

Szkoły przejmują stowarzyszenia

Na terenie gminy znajdują się cztery szkoły podstawowe: w Gierczycach, Stodołach, Wojciechowicach, Bidzinach i jedno gimnazjum w Bidzinach.

Od 1 września br. dwie jednostki w Bidzinach zostały połączone i funkcjonują jako Zespół Szkół Publicznych. Uczy się w nim ponad 90 dzieci w podstawówce i ponad 100 w gimnazjum.

W SP w Wojciechowicach pobiera naukę 73 dzieci łącznie z zerówką, w Gierczycach – 48, w Stodołach – 44. Od drugiego semestru, od 13 lutego 2012 r., te trzy szkoły będą prowadzone przez stowarzyszenia. Dojdzie do zmiany organu prowadzącego.

W ciągu pięciu lat zmniejszyła się liczba uczniów o 50. W tym roku 2011 gmina dokłada z budżetu do oświaty 1,883 tys. zł, subwencja wynosi 2,550 tys. zł.

Moda na świetlice wiejskie

Prężnie rozwijają się świetlice wiejskie. Dzięki środkom z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich powstały we Wlonicach, Mikułowicach, Mierzanowicach. Czekają na realizację projektów w Drygulcu. Obecnie w ramach Małych Projektów Lokalnej Grupy Działania Powiatu Opatowskiego budowane są świetlice w Orłowinach i Gierczycach. Obiekty powstają w budynkach należących do gminy.

Rada Gminy podjęła uchwałę o likwidacji Gminnego Ośrodka Kultury, w którym pracowała tylko jedna osoba. Koszt utrzymania obiektu wynosił rocznie 100 tys. zł. – Nie mamy takich środków w budżecie – wyjaśnia wójt Szymon Sidor. – Nie mogę nic żądać od dyrektora. Za te pieniądze nic dodatkowo nie można zrobić. Mieszkańcy zresztą wolą na miejscu się spotykać niż dojeżdżać do GOK. Są zainteresowani kulturą bez wysiłku dojazdu do centrum. Wolą mile spędzić sobie czas w swoim sołectwie.

Pomieszczenia GOK od wielu lat dzierżawi Poczta Polska, część LGD Powiatu Opatowskiego. Jeśli ktoś będzie zainteresowany pozostałą powierzchnią, gmina jest w stanie je wydzierżawić. W gminie Wojciechowice funkcjonuje 11 jednostek OSP, w tym dwie, z Gierczyc i Stodół, są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Działają w nich 120 druhów. Najstarsza jest jednostka OSP w Mikułowicach, która w przyszłym roku będzie obchodzić 90-lecie. Spore tradycje ma też jednostka w Mierzanowicach.

Za pieniądze unijne

Gmina czynnie uczestniczyła w pozyskiwaniu środków przedakcesyjnych, Phare, Sappard, potem ze ZPORR, czyli Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Za pieniądze unijne powstała sieć kanalizacyjna w Drygulcu, Wojciechowicach, Mikułowicach oraz budynek Szkoły Podstawowej w Wojciechowicach.

W ramach programów unijnych 2007-2013 gmina zmodernizowała, wyremontowała i zbudowała świetlice wiejskie. W trakcie realizacji są następujące projekty: z PROW przebudowa centrów w miejscowościach Jasice i Wojciechowice oraz z Regionalnego Programu Operacyjnego realizowana jest przebudowa czterech odcinków dróg gminnych w miejscowościach Mierzanowice, Bidziny, Stodoły i Ługi. Dwa odcinki są już oddane, drugi etap będzie realizowany w przyszłym roku. Ponadto gmina ma już podpisaną preumowę na modernizację w rejonie stadionu w Wojciechowicach obiektu rekreacyjno-kulturalnego.

Drogi najważniejsze

W tym roku gmina wykona na drogach gminnych odcinek o długości około 5,5 km, natomiast wspólnie z powiatem około 8 km dróg powiatowych. Gmina ma do położenia jeszcze spore odcinki asfaltu na drogach gminnych. Do remontu jest ponadto kilka kilometrów dróg powiatowych.

Wodociągi pokrywają teren gminy w 100 proc., przyłączy jest około 96 proc. Sieć kanalizacyjna o długości 24 km jest położona w trzech miejscowościach. Mieszkańcy są zainteresowani dalszą budową sieci kanalizacyjnych, a także przydomowymi oczyszczalnią ścieków. Oczyszczalnia ścieków wymaga modernizacji.

Gmina jest w 100 proc. zgazyfikowana, wszędzie są też sieci telefoniczne. – Największe potrzeby gminy, najważniejsze plany – zastanawia się wójt Szymon Sidor. – Jest dalsze zapotrzebowanie na asfaltowanie dróg, wykonywanie chodników w większych centrach. W nowej perspektywie finansowej 2014-2020 musimy także przygotować dokumentację na budowę kanalizacji.

W tym roku dochody gminy wynoszą 9,1 mln zł, wydatki – 10,9 mln zł, deficyt budżetowy – 1,8 mln zł. Rok zamknie się zadłużeniem około 43 proc.

W przyszłym roku gmina planuje budżet na podobnym poziomie. Różnica między budżetem 2011 i 2012 nie będzie duża. Około 600 tys. zł gmina powinna zaoszczędzić rocznie po wprowadzeniu reformy oświaty.